

**Ilmastotoimien rahoitusmahdollisuudet:
REACT EU-rahoitus sekä
Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelma**

23.3.2021

Päivi Keisanen
Kehittämispäällikkö
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Aluekehittämisen elvytysvälineet ja niiden roolit

Pohjois-Pohjanmaan REACT-EU –elvytysrahoitus 29,4 milj. €

REACT EU on määräaikaista lisämäärärahaa kauden 2014-2020 rakennerahasto-ohjelmaan. Ohjelmaan on lisätty 2 uutta toimintalinjaa.

Rahoitus on tarkoitettu **nopeisiin korona-elvytyksen toimiin**. Samalla rahoituksella luodaan pohjaa talouden **vihreälle**, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle.

Pohjois-Pohjanmaan REACT EU-rahoitus 2021-2022

EAKR+valtio: 20,575 milj. €

ESR+valtio: 8,818 milj. €

YHT. **29,393 milj. €**

Rahoituksen käyttöä Pohjois-Pohjanmaalla ohjaa Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma 2021-2022, joka on juuri valmistunut.

Kuntarahoitus

REACT EU:n käytössä ei edellytetä kuntarahoitusta, mutta kehittämishankkeiden tukitaso on lainmukaisesti korkeintaan 80 %. Hankkeisiin tarvitaan omarahoitusosuudet, käytännössä kuntarahoitusta.

Lainsäädäntö ja säännöt pysyvät ennallaan. Hankkeet on toteutettava 31.8.2023 mennessä.

Pohjois-Pohjanmaan toimenpidesuunnitelman merkittävimmät alueelliset keinot 2021-2022

- Yritystoiminta, vienti ja kansainvälisyys
- Digitalisaation hyödyntäminen
 - Yritysten digitaalinen osaaminen ja digitaalisuuden hyödyntäminen liiketoiminnassa
 - Tutkimus-, kehitys- ja innovaatioekosysteemit kasvun tukena
 - Terveys- ja hyvinvointialan digitalisaatio
 - Yhteiskunnan toimivuuden varmistus digitalisaation avulla
- Työmarkkinoiden toimivuus, työllisyyden parantaminen ja koulutus

Talouden vihreä elpyminen

- Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan toimeenpano, erityisesti seuraavissa teemoissa:
 - Älykäs bio- ja kiertotalous toimii ilmastotyön perustana
 - Energiantuotanto ja käyttö on kestävä, tehokasta ja vähäpäästöistä
 - Yhteistyö ja sektorirajat ylittävät toimintamallit luovat elinvoimaa ja liiketoimintamahdollisuuksia

- Nuorten hyvinvointi ja osallisuus

Läpi suunnitelman korostuu mikro- ja pk-yritysten liiketoiminnan elpyminen

Teema- ja toimialakohtaiset toimenpiteet

- Matkailu
- palvelualan yritykset: Kuljetuspalvelut, kivijalkaliikkeet ja henkilökohtaiset palvelut
- Maaseutuyrityksiin kohdistuva elvyttämistoiminta
- Kulttuuri- ja luovat alat sekä tapahtumien kehittäminen
- Teollisuus, huoltovarmuus ja rakennemuutokset
- Saavutettavuus

Pohjois-Pohjanmaan REACT EU –myöntövaltuudet

REACT EU-varoista 25 % on kohdistettava ilmastotoimiin, eli EAKR: 5,1 M€ ja ESR 2,2 M€

	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus		YHT
	Kehittämistuet, milj. €	Yritystuet, milj. €	Kehittämistuet, milj. €	
ET 12.1 Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta				
EAKR+valtio	3,5	10,842		14,342
kunta	0,875			0,875
ET 12.2 Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta				
EAKR+valtio	3,731	2,002	0,5	6,233
kunta	0,933		0,125	1,058
ET 12.3 Digitaalisten taitojen parantaminen				
ESR+valtio			5,291	5,291
kunta			0,756	0,756
ET 12.4 ESR Yritysten ja yrittäjien nopean muutoskyvykkyyden edistäminen				
ESR+valtio			3,527	3,527
kunta			0,504	0,504
YHTEENSÄ				
EAKR+valtio	7,231	12,844	0,5	20,575
kunta(EAKR)	1,808		0,125	0,125
ESR+valtio			8,818	8,818
kunta (ESR)			1,26	1,26

REACT EU–hakukierros käynnissä 5.3 - 19.4.2021

REACT-EU -lisämäärärahojen myöntämisen ehtona on, että eduskunta hyväksyy REACT-EU -rahoituksen vuoden 2021 lisätalousarvioon ja valtioneuvosto tekee päätöksen varojen jakamisesta alueille. Hankkeita rahoitetaan osana Euroopan unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

- **Yhteishaku**, rahoittajina Pohjois-Pohjanmaan liitto ja ELY-keskus, ESR- ja EAKR-rahastot. Yritystuissa jatkuva haku.
- **Hakuaika:** 5.3.2021 - 19.4.2021

Painotetaan toimenpidesuunnitelman mukaisia hankkeita, erityisesti painottaen:

- Yritysten liiketoiminnan elpymiseen vaikuttavat nopeavaikutteiset hankkeet
- Yritysten liiketoimintaa ja kasvua tukevat kehittämishankkeet ja toimintaympäristöt
- **Vihreän siirtymän tukeminen ja Pohjois-Pohjanmaan Ilmastotiekartan mukaiset toimet (1, 2 ja 7)**
 - Älykäs bio- ja kiertotalous toimii ilmastotyön perustana
 - Energiantuotanto ja käyttö on kestävä, tehokasta ja vähäpäästöistä
 - Yhteistyö ja sektorirajat ylittävät toimintamallit luovat elinvoimaa ja liiketoimintamahdollisuuksia
- Digitalisaation edistäminen (EAKR ja ESR)
- [Pohjois-Pohjanmaan liiton hakuohjeet](#)
- [REACT EU-ohjelmasisällöt ja tuettavat toimet](#)

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 valmistelun ajankohtainen tilanne

- Tavoitteena on, että ohjelman toimeenpano käynnistyy **1.9.2021**.
- Ohjelman julkinen kuuleminen on käynnissä. Ohjelmaehdotus sisältää Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) tuettavat toimet.
- Käynnissä myös oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) alkuvaiheen kuuleminen.
 - Lausuntoja voi antaa 16.4.2021 asti osoitteessa [Lausuntopalvelu.fi](https://www.lausuntopalvelu.fi)
- EU-lainsäädäntö tulisi arvion mukaan voimaan kesäkuussa
- Kansalliset lait VN:oon 25.3. Asetukset lausuntokierrokselle maaliskuussa.

**EAKR-varoista 35 %
kohdistetaan
ilmastotoimiin!**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

Ohjelman sisältöluonnos, kuulemisversio

TL 1 Innovatiivinen Suomi (EAKR)

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyödyksi
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

TL 2 Hiilineutraali Suomi (EAKR) 30 % EAKR-varoista

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen (sis. uusiutuvan energian edistämisen)
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen sekä katastrofivalmiuksien ja –palautuvuuden edistäminen
- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3 Saavutettavampi Suomi (EAKR) – koskettaa vain Itä- ja Pohjois-Suomea

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

- Polkuja töihin
- Uutta osaamista työelämään
- Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR)

- Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi 3 % ESR-varoista

TL X Oikeudenmukainen siirtymä (JTF) – täydentyy. Valmistelu tehdään keväällä 2021

TL 2: Hiilineutraali Suomi – erityistavoitteet ja pääasiallinen sisältö otsakkeittain

ET 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen

- Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta
- Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa
- Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

ET 2.4: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen sekä katastrofivalmiuksien ja –palautuvuuden edistäminen

- Ilmastonmuutoksen ehkäiseminen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI-toiminta
- Ilmastonmuutoksen ehkäiseminen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta
- Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

ET 2.6: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

- Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta
- Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

TL 2: Hiilineutraali Suomi – 3 erityistavoitetta

Erityistavoite 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 1/3

Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- tuetaan tutkimusperusteisten hiilineutraalien ratkaisujen, toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittämistä, käyttöönottoa ja yhteiskäyttöä
- edistetään ja tuetaan energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevaa yhteistyötä yritys-sektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa ml. rakennuskannan oma-energiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena
- kehitetään energiatehokkuuteen liittyvää korjausrakentamisosaaamista (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta)
- edistetään rakennusten energia- ja materiaalitehokkuutta ja älyratkaisuja
- tuetaan vähähiiliseen teknologiaan, hukkalämpöön sekä päästöttömiin ja älykkäisiin energia-järjestelmiin liittyvää TKI-toimintaa ja -infrastruktuureja
- edistetään puhtaisiin energialähteisiin, hajautettuun energiantuotantoon sekä energian tuotannon monipuolistamiseen (mm. geotermisen lämmön hyödyntäminen, pumppuvoimaloiden edistäminen, aurinkoenergia, hybridilämpöjärjestelmät, tuulienergia, energian varastointi) liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä
- kehitetään uusiutuvaan energiaan liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja teknologiaa (mm. biokaasu, uusiutuva LBG)
- edistetään älykkäiden ja kustannustehokkaiden energiajärjestelmien ja -verkkojen kehittämistä
- kehitetään energian varastointia (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri)
- edistetään Power to X -ratkaisuihin, vetytalouteen ja hiilidioksidin talteenottoon liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä sekä paikallisia demonstraatiohankkeita

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 2/3

Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- kehitetään hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista
- tuetaan pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista (esim. liikenne ja viisas liikkuminen, rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut)
- tuetaan korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämistä
- edistetään teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistämistä ja energiaomavaraisuuden parantamista, energia- ja materiaalitehokkuuden kehittämistä sekä kiertotalouden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa
- lisätään alueiden ja elinkeinoelämän tietämystä energiaratkaisuista ja -tehokkuudesta

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 3/3

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- edistetään elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä ja julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön ja energiatehokkuuden parantamiseksi
- kehitetään puurakentamista, rakentamisen kestävyyttä ja pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja tuotantotapoja sekä rakentamisen ja rakennusten käytön energia- ja materiaalitehokkuutta huomioiden rakennusten koko elinkaari
- kehitetään työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta
- kehitetään kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästödataa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa
- tuetaan liikenteen energiatarpeen vähentämistä sekä liikennejärjestelmien strategista suunnittelua kehittämällä uusia tuote- ja palvelukonsepteja sekä älykkäitä ratkaisuja liikenteen, kestävän liikkumisen ja saavutettavuuden tarpeisiin
- kehitetään uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttäviä liikennemuotoja
- edistetään kestäviä julkisia hankintoja energia- ja liikennealalla, ml. ilmastokriteerien käyt

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.4: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofi-
valmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 1/3

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI- toiminta

- tuetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnalla yritysten ja alueellisten pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehittämistä ilmastokestävyuden takaamiseksi
- kehitetään työvälineitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittämiseen alueellisille ja paikallisille toimijoille ilmastoriskien ja niiden vaikutusten ennakointiin ja hallintaan
- kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita ja tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen ja varautumista sään ääri-ilmiöihin sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- kehitetään innovatiivisia menetelmiä elinkeinotoiminnasta vesiin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseksi
- vahvistetaan monihyötyisten viherrakenteiden ja luontopohjaisten ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- vahvistetaan kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Eryitystavoite 2.4: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofi-
valmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 2/3

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta

- tuetaan ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ympäristöhaittojen ja –riskien vähentämiseen sekä vähäpäästöisyyteen liittyvien älykkäiden ratkaisujen ja palvelukokonaisuuksien kehittämistä, pilotointia ja skaalautumista kasvavaksi liiketoiminnaksi
- tuetaan pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittämistä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen
- kehitetään ilmastonmuutoksen edellyttämiä turvallisuuteen ja katastrofivalmiuteen liittyviä tuotteita ja ratkaisuja, ml. digitekniikka
- tuetaan elinkeinoelämää ja yrityksiä tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa kehittämään toimintamalleja ilmatoriskien hallitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös hiilensidonta, luonnon monimuotoisuus ja vesiensuojelu
- tuetaan elinkeinojen sopeutumista ilmastonmuutokseen, ml. perinteiset ja saamelaiselinkeinot
- tuetaan ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioivan kestävä luontomatkailun ja siihen liittyvien ekosysteemipalvelujen kehittämistä (mm. pohjoisen muuttuvat lumiolosuhteet ja lumettomuus eteläisessä ja läntisessä Suomessa)
- edistetään ekosysteemipalvelujen hyödyntämiseen liittyvää yritystoimintaa

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.4: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofi-
valmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 3/3

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

- tuetaan alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden sekä -suunnitelmien valmistelua huomioiden ilmastonmuutoksen vaikutusten ja sopeutumistarpeiden alueelliset erot (mm. elinkeinorakenne)
- lisätään neuvontaa ja tukea ilmastotyön (sopeutuminen ja hillintä) organisoimisessa ja resursoinnissa, ml. ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle
- edistetään kestävien julkisten hankintojen kehittämistä, ml. ilmastokriteerien käyttö, hankintojen uudelleensuuntaus ilmastoystävällisiin ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tukeviin vaihtoehtoihin
- vahvistetaan alueellisten elinkeinojen logistiikkareittien ilmastokestävyyttä mm. tieverkon kuntokartoitusten ja tienpidon suunnitelmien kehittämisellä ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiden
- vahvistetaan ennakointi- ja riskienhallintaosaamista sekä turvallisuusalan suunnittelua ja pilotointia

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.6: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen (ET 2.6.)

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 1/2

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta

- tuetaan ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien, tuotantomenetelmien ja ekologisen kompensaation pilotointia sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista
- kehitetään kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilen-kiertoon liittyvää TKI-toimintaa, demonstraatioympäristöjä ja TKI-ekosysteemejä
- tuetaan kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelua
- edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja
- kehitetään toimintamalleja jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittämiseen
- kehitetään älykästä materiaalien hallintaa, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivu-virtoja sekä varaudutaan entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon sekä aiempaa laajempaan yhteistyöhön
- edistetään hiilen sidontaan ja hiilinieluihin liittyvää TKI-työtä ja kehitetään pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja toimintamalleja
- kehitetään luonnonvara-alan kestävyyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivu-tuotteiden jalostusastetta
- edistetään ympäristö-, metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalista hyödyntämistä luonnonvarojen kestävästä käytöstä edistämiseksi
- kehitetään älykkäisiin taloihin liittyviä teknologioita, uusia materiaaleja ja liiketoimintamalleja
- tuetaan kiertotalouden osaamisverkostojen kyvykkyyttä tarjota kansainvälisesti kiinnostavia ratkaisuja
- tuetaan ravinnekiertoon liittyvää TKI-toimintaa
- tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi

TL 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.6: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen (ET 2.6.)

Pääasiallinen sisältö otsakkeittain 2/2

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- vahvistetaan kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja
- kehitetään kiertotalouden mukaista tuotesuunnittelua
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyö-muotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- edistetään osallistumista olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä tuetaan uusien teollisten symbioosien syntymistä
- tuetaan teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä ja pilotointia aidossa teollisuusympäristössä
- edistetään jätteen määrää vähentävää toimintaa
- tuetaan lajittelua, kierrätystä ja kestäviä logistiikkaketjuja edistävien palvelukonseptien kehittämistä
- edistetään yritysten ja arvoketjujen resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittämistä ja käyttöönottoa
- tuetaan kiertotalouteen liittyvää korkean jalostusarvon yritystoimintaa
- tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi
- edistetään luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamista kaupunkirakenteessa
- edistetään vesien kestävään hyödyntämiseen ja veden uudelleen käyttöön sekä ympäristö-kuormituksen vähentämiseen liittyvää kehittämistoimintaa ja sitä tukevia pilotointi- ja demonstraatiohankkeita ja liiketoimintakehitystä

JTF – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

- JTF-rahoituksen keskiössä on komission ehdotuksen mukaisesti Suomen hallituksen linjaus **puolittaa turpeen poltto** vuoteen 2030 mennessä.
- Rahaston tavoitteena on helpottaa ja **hallita aluetaloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia**, joita päästövähennysten toteuttaminen aiheuttaa.
- Uusi rahasto tullaan sisällyttämään omana toimintalinjanaan osaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EAKR- ja ESR-toimenpiteet sisältävää rahoitusohjelmaa.
- Uuden rahaston toteutus tapahtuu maakuntatasolla hanketoiminnan kautta EAKR:n ja ESR:n tapaan, rahoittajina ELY-keskus ja maakuntaliitto.
- JTF:n tukikelpoisuus on yhteneväinen vastaavien EAKR:n ja ESR:n kanssa. Sama lainsäädäntöpohja (aluekehityslaki ja yritystukilaki).
- JTF:n EU-osuus koko Suomeen on 466 milj. €. Kansallinen julkinen rahoitus todennäköisesti n. 198 milj. €, jolloin kokonaisvolyyymi vähintään 664 milj. €.

JTF: Alueellisten oikeudenmukaisen siirtymäsuunnitelmien valmistelu

- Jokainen maakunta laatii oman oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelman, sisältäen JTF sisältöehdotukset
 - Luonnokset on toimitettu TEM:lle maaliskuussa 2021.
 - Tukikelpoisuuteen ja sisältöihin liittyviä kysymyksiä on avoinna.
- Suunnitelmissa tuettava toiminta tulee perustella turvetuotannon vähenemisen negatiivisten sosioekonomisten haittavaikutusten pohjalta.
- Komissio painottaa suunniteltujen toimien työllisyysvaikutuksia. Yhteys aluetalouden uudistumiseen ja elinkeinojen monipuolistamiseen tulee osoittaa.

- Komissio hyväksyy siirtymäsuunnitelmat
- Suomen JTF-ehdotus on kokonaisuutena tavoitteena saada valmiiksi huhti-toukokuussa komission kanssa käytäviä neuvotteluja varten.

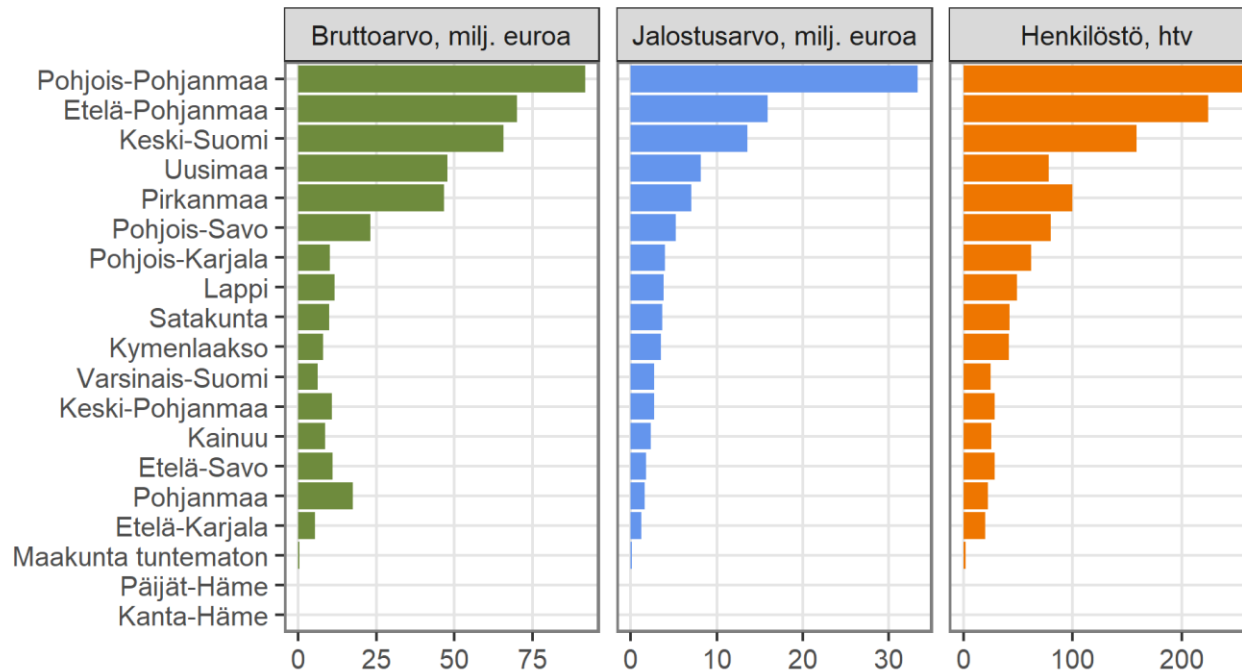

Turvetoimialan aluetalousvaikutukset

- Turvetoimiala on keskittynyt kolmeen maakuntaan: Pohjois-Pohjanmaalle, Etelä-Pohjanmaalle ja Keski-Suomeen
- Suomessa turvetoimialan bruttoarvo oli 500 milj. €, jalostusarvo 126 milj. € ja henkilöstö 1400 htv.
- Pohjois-Pohjanmaalla turvetoimialan bruttoarvo oli 86 milj. €, jalostusarvo 31 milj. € ja henkilöstömäärä 240 htv. Turvetoimialan tuotantoketju työllistää n. 1,8 kertaa toimialan oman työllisyyden verran, eli Pohjois-Pohjanmaalla yht. 430 htv.
- Koko turvetoimialan bruttoarvosta Pohjois-Pohjanmaan osuus oli 17 %, jalostusarvosta 25 % ja henkilöstöstä 17 %.

Turvetoimiala maakunnissa v. 2019

Lähde: Tilastokeskus

JTF-rahaston keskeinen sisältö (Tuettava toiminta)

- 1) Aluetalouden uudistaminen ja vahvistaminen ml. Uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja työpaikkojen luominen
- 2) Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan tehtävät investoinnit ml. korkean teknologian ja uusien innovaatoratkaisujen kehittäminen ja siirron edistäminen
- 3) Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus ja käyttötarkoituksen muuttaminen
 - Poikkeava sisältö vrt. EAKR-sisältöihin

HUOM: Keskeistä on saada aikaan uusia työpaikkoja toimialasta riippumatta. Kaikki toimenpiteet eivät tule kohdistumaan suoraan turveyrittäjiin tai turvetoimialaan.

2021 tavoiteaikataulu (tarkentuu)

Maaliskuu

- Julkinen kuuleminen ohjelmaluonnoksesta (EAKR ja ESR)
- JTF: Maakuntien oikeudenmukaisen siirtymäsuunnitelmien luonnoksien 1. versio
- Ohjelmaluonnoksen viimeistely (EAKR ja ESR) ja jättäminen komission ennakkotarkasteluun
- Kansalliset aluekehityslait VN:n käsittelyyn 25.3. Asetukset lausuntokierrokselle.

Kesäkuu

- EU-asetukset voimaan, jonka jälkeen Suomi toimittaa komissiolle ohjelmaesityksensä (pl. JTF?)

Heinä-elokuu

- Ohjelma hyväksytään?

Syyskuu

- Ohjelman toimeenpanon käynnistys 1.9.2021

